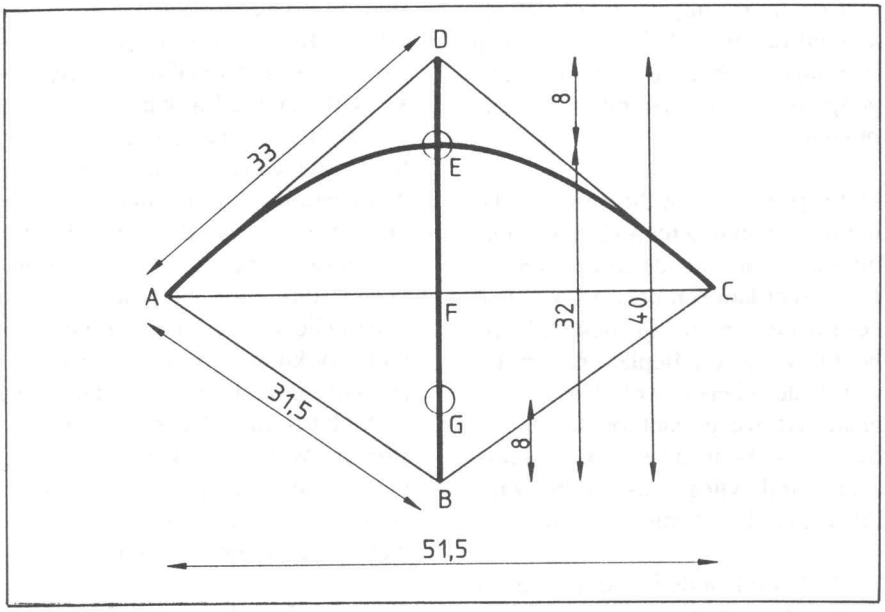

en zo voort. Het enige gereedschap was eigenlijk een zakmes, dat wel heel scherp was.

1. Neem voor de ligger een geslepen bamboelatje van 60 cm lang, 3 mm breed en 2 mm dik. Let erop dat bij het buigen de kromming links en rechts van het midden gelijk is, zowel bij het buigen met de schil naar onderen als het buigen met de schil naar boven. Voor de staander is een latje nodig van 40 cm dat aan de onderkant 1 mm breder is (dat kan overigens toeval zijn). De dikte blijkt gelijk.

2. Nu wordt ongeveer in het midden van de ligger een stuk naaigaren geknoopt. Met deze draad die iets langer moet zijn dan een halve ligger, wordt eerst het midden gevonden. De knoop wordt daarvoor net zolang verschoven tot de draad naar beide uiteinden gelijk is. Als we de ligger nu aan de draad laten hangen zal blijken of deze in balans is, zo niet dan bijslijpen.

3. Bind de ligger met enkele slagen van de draad stevig en "plat" op de achterkant van de staander; de houtmaar niet de schilkanten komen op elkaar. Het midden van de ligger komt op 8 cm van de top van de staander; dit is op 1/5 van de lengte en heeft ongeveer de lengte van een wijsvinger. De draad wordt vervolgens een slag of tien om het bovenstuk van de staander gedraaid en met een "mastworp" 2 cm onder de top vastgezet. Nu wordt de ligger 90° gekanteld, dat wil zeggen de ligger wordt ten opzichte van de staander zo gedraaid dat de schil daarna in plaats van naar voren naar boven (neuszijde) wijst. Kijk of het frame in evenwicht is. Dat kan door het frame op een vinger te laten balanceren of door de beide uiteinden van de staander tussen de wijsvingers te houden. Gaat een kant van de ligger naar beneden hangen, verschuif de ligger dan iets. Kijk ook of de staander recht is. Zo niet dan wordt deze alsnog recht gebogen.

4. Bevestig met behulp van een schuiflus een stuk naaigaren van ongeveer 3,5 x de ligger aan het linker uiteinde van de ligger (A) en zet de draad daarna vast in een inkeping. Door de ligger te buigen wordt op het oog geschat hoe groot de afstand moet worden tussen het linker uiteinde (A) en de onderkant van het frame (staartzijde) (B). Vervolgens wordt de draad op die afstand door een inkeping aan de onderkant van de staander (B) getrokken. Nu wordt eenzelfde stuk draad afgemeten door met de draad tussen de vingers nog eens naar het linker uiteinde (B) te brengen. Zet dit stuk vast in een inkeping aan het rechter uiteinde (C) van de ligger. Als alles goed gaat is de afstand vanaf de onderkant van de staander naar de beide uiteinden van de ligger nu exact gelijk en ongeveer 31,5 cm; een halve cm korter dan de afstand tussen de onderkant van de staander en het kruispunt (E). Via de inkeping aan de bovenkant van de staander (D) wordt de draad teruggeleid naar het linker uiteinde (A) en daar opnieuw door de inkeping getrokken. Van daaruit wordt de draad in horizontale richting eenmaal om de staander (F) gedraaid en tenslotte aan het rechter uiteinde (C) van de ligger vastgezet. Zorgvuldig wordt nu nagegaan of het frame symmetrisch is. Zo niet dan worden de draden in de uiteinden iets verschoven en de staander gericht. Zo ja, dan worden alle verbindingen met een druppel lijm vastgezet. De afstand tussen de beide uiteinden bedraagt nu 51,5 cm tussen de top en de uiteinden van de ligger 33 cm.

5. Leg het frame nu op een stuk patroonpapier, teken het frame af inclusief een plakzoom van ongeveer 5 mm en knip het papier daar langs uit. Nu kan met behulp van brede viltstiften een patroon op het papier getekend worden en het frame op het papier worden geplakt. Lijm waarvan het papier niet gaat rimpelen heeft de voorkeur (b.v. technicol), maar met een gekookte aardappel gaat het ook! Lijm eerst de staander met de schil op het papier en zorg er voor dat het papier strak over de staander komt (de ligger wordt niet geplakt). Breng wat lijm aan op de hoekpunten en vouw die naar binnen toe om. Zorg er voor dat het papier daarbij gespannen wordt maar voorkom dat de uiteinden van de ligger daarbij naar binnen worden gebogen, waardoor de